

ÖFVERSIGT

AF

**KONGL.
VETENSKAPS-AKADEMIENS
FÖRHANDLINGAR.**

FJORTONDE ÅRGÅNGEN.

1857.

Med fyra taflor.

STOCKHOLM, 1858.

P. A. NORSTEDT & SÖNER,
Kongl. Boktryckare.

Innehåll.

	Sid.
ANDERSSON, Släktet Trachypogon	45.
ARESCHOUG, Confervernas fruktifikation	35.
BAHR, organiska ämnens börjande förruttelse	281.
BJÖRLING, de Bernoulliska talen	107.
— , ur en inlemnad matematisk afhandling	205.
BLOMSTRAND, egendomliga Molybdenföreningar	393.
BOECK, fysiologiska iakttagelser	95.
BOHEMAN, till Lapplands entomologi	15.
CEDERSTRÅLE, ny art af Carex	199.
DAHLANDER, om arean af en viss oändligt liten triangel	269.
— , felfördelningen vid bestämmande af en punkts läge	405.
DAHLBOM, svenska småieheumonier	289.
ERDMANN, vattenståndet i Mälaren och Saltsjön 1856	65.
FRIES, Svamparnes Calendarium	137.
GRILL, lemningar af Uroxe i Östergöthland	37.
— , om den hårlösa hästracen	385.
HANSTEEN, de periodiska variationerna i magnetisk inclination	105.
HILL, när äro de n första termerna af Bernoullis serie gifven fraction af den i den sista ingående derivatan?	259.
— , integration af ett system differential-egvationer	267.
HOLMGREN, Ophionid-släktet Anomalon	157.
KINBERG, nya Annelider, Amphinomca	11.
KREUGER, vindarne 1856 och stormen den 17 November	93.
LILLIEHÖÖK, Ijungens utdöende på svältorna	317.
LINDBERG, nya nordiska mossarter	123.
LINDSTRÖM, till Gottlands Geologi	33.
LOEW, Afrikas Diptera	337.
LOVÉN, C. O., utvecklingen af Hydractinia	305.
LÖNNROTH, Gottlands Laf-flora	1.
MALM, art af Raja, ny för Sveriges fauna	187.
MOSANDER, Wegelins Platina-filtrum	264.
RETZIUS, A., ref. Troyon om fornlemningar i Schweiz	25.
SANDAHL, två nya Rhizopoder	299.
STENHAMMAR, Gottlands och Ölands Laf-flora	109.
STÅL, Copicerus, Phytophaga, Longicornia, Sphegidaë	53.
SVANBERG, om Brandoljesyra	237.
— , ref. Carlson om Peplolith	241.
— , » Bergstrand om svenskt hvetemjöl	247.

	Sid.
THOMSON, Sveriges Stenini	219.
—, Skandnaviens Proctotruper	411.
TORELL, O., Bref om Island	325.
WAHLBERG, J. A., underrättelser om hans död	83.
WISTRAND, året 1856 i nosogeografiskt hänseende	423.
WREDE, minsta kvadratmethodens tillämpning	74.
WRIGHT, foglar i Savolax	41.
ZETTERSTEDT, Pyreneiska snäckarter	273.
ÅKERMAN, utbredningen af <i>Biatora einnabarina</i>	333.

Inlemnade skrifter: AGARDH, 68; BJÖRLING, 200; BURMAN, 428; ERDMANN, 36, 68; Kongl. Förvaltn. af Sjöärendena, 128; HANSTEEN, 99; LINDHAGEN, 99; Kongl. Sjöförsvars-departementet, 68, 384; SUNDEVALL, 99; WALLENGREN, 99.

Med döden afgångne ledamöter: BONAPARTE, 279; HARTMANS-DORFF, 36; LICHTENSTEIN, 318; A. SVANBERG, 318; SYDOW, 318; THÉNARD, 279; WALLQVIST, 279.

Invalda ledamöter: ANGELIN, 318; GUMÆLIUS, 200; KREUGER, 36; RYDQVIST, C., 99; STEENSTRUP, 428.

Sekreterarens berättelse på högtidsdagen . . . . . 129.

Priser: LINDHAGEN . . . . . 99.

Wallmarkska donationen . . . . . 68.

Resanslag: LINDSTRÖM, MEVES, FRISTEDT, 99, 428.

Præsidisval: PLATEN, 128, 384; RETZIUS, A., 428.

Utbyte af skrifter: 36, 262, 384, 428.

Skänker till Akademiens Bibliothek: 10, 40, 82, 99, 128, 156, 201, 236, 266, 272, 304, 314, 336, 404, 410.

Skänker till Riks-Museum: Zoologiska afdelningen: 68, 100, 128, 202, 262, 279, 318, 388. — Botaniska afdelningen: 32, 68, 100, 128, 202, 279, 319, 388, 429. — Mineralogiska afdelningen: 279.

Meteorologiska iakttagelser: 69, 101, 135, 204, 322, 389, 430.

ÖFVERSIGT

AF

KONGL. VETENSKAPS-AKADEMIENS FÖRHANDLINGAR.

Årg. 14.

1857.

N° 1.

Onsdagen den 14 Januari.

Till Gotlands Laf-Flora. — Hr K. J. LÖNNROTH hade insänt följande meddelande:

»Då jag under en botanisk resa på Gotland år 1853 påträffat åtskilliga laf-former, som ej äro upptagna på den förteckning öfver denna ös lafvar, hvilken Dr STENHAMMAR infört i sin afhandling »om Gotlands Laf-vegetation» i Vet. Akad. Handl. för år 1846, anhåller jag att få till Kongl. Vetenskaps-Akademien öfverlemna nedanstående förteckning på dessa af mig funna former såsom ett supplement till nämnda afhandling. På denna min förteckning äro jemväl några få arter uppförda, som visserligen förut äro upptecknade såsom gotländska, men hvilkas växtsätt eller ovanliga växt-lokal jag trott vara af vigt att anmärka. De observationer jag i öfrigt gjort på dessa laf-former har jag, för så vidt deras omtalande lämpar sig för denna uppsats, särskilt anfört vid de former som de angå. Äfven synonymien, som jag sökt reda, har jag på flera ställen bifogat, så ofta dess anförande synt mig vara af någon större vigt.

Ibland de arter, som min förteckning upptager, äro flera för den Skandinaviska Floran nya, af hvilka större antalet förut ansetts blott tillhöra södra Europas kalk-trakter. Då nu dessa tilläggas Gotlands Flora, blir den öfverensstämmelse ännu mera framstående, som Dr STENHAMMAR anmärkt vara rådande mellan denna ös laf-vegetation och de syd-europeiska kalk-trakternas.

Särskilt vill jag tillkännagifva, att jag återfunnit den märkvärdiga *Gyalecta*-art, som af dess förste upptäckare, WAHLENBERG, i Vet. Akad. Handl. för år 1806 blifvit benämnd *Lichen geoius*. Denna laf-art, som sammanknyter *Gyal. cupularis* et aff. med *Gyal. truncigena* till en ganska naturlig växt-grupp, har, sedan den först upptäcktes, eljest blott en enda gång blifvit funnen, nemligen för närmare 40 år sedan af Adjunkten MARKLIN. Utom Gotland är den hittills blott påträffad i England, der LEIGHTON funnit den, men med orätt gifvit den namnet *Gyal. Wahlenbergiana*, under det att namnet *G. geioica* af honom förslagsvis tilldelats en helt annan art. Utländningar, som säkerligen aldrig sett svenska exemplar, synas ej känna den, och, ointala de den, är deras beskrifning hemtad från svenska författares.

I nu följande förteckning, har jag för det mesta använt de namn, som begagnats af Prof. FRIES i *Lich. Eur.* ellär *Summa Veg. Scand.*, och har jag blott då föredragit ett annat, yngre, när sednare tidens studier föranledt en benämning, som med fullt skäl kan anses lämpligare än en äldre. Äfvenså har jag uppställt arterna i ordning efter FRIES' system, då D:r STENHAMMAR i sin förteckning följt detsamma. Tecknet * utmärker de för Skandinavien och tecknet † de för Gotland nya laf-formerna.

† *Evernia ochroleuca* FR. var. *sarmentosa* (ACH.) Rudviers Lillhage i Ahlskogs socken.

† *Cetraria nivalis* (L.), sterilis. Grogarnsberget.

Sticta pulmonacea (L.), fruktbärande, samt på undre sidan försedd med parasitlavven *Celidium stictarum* TULASNE. Ethelhems socken, på ask.

† *Parmelia ciliaris* (L.) forma *stellata* FR. S. Veg., L. S. exs. 139 B. Wisby på Galgbergets kalkhed på mossor.

P. stellaris (L.) var. *hispida* FR., L. S. exs. 206 B. Flerstädes på flata kalkhällar. Är troligen den, som WAHLENBERG i sitt »Utkast till Gotlands Flora» (i Vet. Ak. Handl. 1806) benämnt *Lichen leptaleus*; med *Lichen tenellus* deremot torde han hafva menat samma varietet, då den förekommer på qvistar och träd, emedan den derstädes vanligen har i spetsen mera uppsvällda flikar och är mera adscendens.

† *P. saxicola* (POLL) var. *versicolor* FR. *Lich. Eur.* Vid Kräcklings gästgifvaregård på ett kalkstensblock. — En högst märkvärdig

form af samma art förekommer på Grogarnsbergets plåtå nära Grogarns på flata hållar, som ej äro mycket höjda öfver jordytan. Den skiljer sig från granitformerna genom ett spädare utseende hos den eljest ganska väl utbildade thallus, som midtpå alltid blott består af tätt samlade vårtor af brunaktig färg, hvilka oftast betäckas af lika färgade, särdeles små, oftast convexa apothecier, då den deremot i kanten, hvarest den är yngre, visar mycket regelbundna, smala, tätt packade, flikade strålar med något convex yta och nästan svafvelgul färg jemte hvit hypothallus. Crustans ursprungligen mera grönaktiga yta betäckes nemligen, liksom oek den troligen ursprungligt svarta randen af hypothallus, genast af ett hvitt pudret, som eger samma finhet och är lika tunnt öfverströdt, som pudret hos *P. pulverulentæ* thallus; erustan är således ingalunda i egentlig mening farinosa. Dess tillväxt sker, på samma sätt som hos *P. eentrifuga*, i det att nya, ljusare, eocentriska ringar bildas utanföre den alltid mörkare äldre thallus. I mikroskopiskt hänseende är denna varietet fallkomligt öfverensstämmande med artens typ. Emellertid torde den med samma skäl som *P. eartilaginea* böra anses såsom en från *P. saxicola* skild art, men kan oek lika väl som den förra anses vara en af lokalen framkallad form af den sednare, hvars motsatta ytterligheter dessa i sådant fall skulle utgöra. *P. saxicola* eger nemligen rikliga öfvergångsformer till *P. eartilaginea* på granitberg, som visserligen icke äro belägna invid hafsstranden, men likväl från denna icke långt aflägsnade, såsom vid Söderköping m. fl. ställen. Deremot torde det vara svårt att uppvisa någon öfvergång från *P. saxicola* till *Leeanora galaetina* ACH. (vix *Lichen muralis* SCHREB., saltem ex minima tantum parte), hvilken ej på kalksten har större likhet med den förra, än den har på tegelstensmurar, och som blott förekommer på hörn eller verticala kalkstensväggar och murar, då deremot *P. saxicola* träffas på öfre ytan af lägre stenbloek. Af *P. saxicola* träffar man oek på Gotland allmänt på flata stenbloek och stenflisor eusamma frukter, hvilka ej få förblandas med den analoga form af *Lec. galaetina*, hvilken ACHARIUS benämde β dispersa, ej heller med *P. variæ* dem något liknande, men betydligt spädare frukter, som aldrig träffats på Gotlands kalksten.

† *P. galactina* v. *dispersa* (ACH. Syn. sub *Leeanora*) = *Verr. dispersa* HOFFM., *Leean. Sommerfeltiana* β maera SOMF.! Denna form, som bestämdt icke tillhör någon annan art, förekommer jemte öfvergångar till *P. galactinæ* hufvudform på Wisby stadsmurar ymnigt och är dessutom sparsamt spridd öfver hela landet på kalksten, oolith och i något förändrad form, utan pruina på disken, äfven på sandsten. Den atypiska form af denna art, hvilken Dr STENHAMMAR beskrefvit under namn af *P. saxicola* "deminuta" (l. c. pag. 190) och som allmänt förekommer på Gotlands kalkstensväggar (= *Urceolaria hypoleuca* ACH.?) finnes oek nästan fullkomligt likadan på sandsten i södra landet. När denna art visar sig i en mera typisk form, men med slutligen något eon-

vexa frukter af blek färg, motsvarar den förträffligt SOMMERFELTS *Lecanora Sommerfeltiana*.

- * *P. chalybea* FR. Lich. Eur. Denna förut blott i Europas sydligare kalktrakter på få ställen sedda haf fanns af mig på alla ställen, som jag under resan besökte, öfverallt på kalkhällarne. I afseende på thallus har den analoga formbildningar med *P. calcarea*, i hvars sällskap den städse förekommer: α) crusta subcfigurata (i likhet med *P. calcarea* otvifvelaktiga hufvudform, som är forma concreta SCHÆR.!, hypothallo nigrofusco, gelatinoso, subradianti circumscripta); β) crusta uniformi, areolis tamen concretis (denna form motsvaras af *P. calcarea* var. *concreta* L. S. 397 = SCHÆR. L. Helv. 566!; γ) crusta cæspitosa, areolis stactiticis, discretis, condensatis tamen, apotheciis frustraneis l. punctiformibus (motsvaras af den ytterst atypiska »*P. calcarea* v. *contorta*» L. S. 396).
- † *P. confragosa* ACH. var. *metabolica* (ACH.), FR. S. Veg., (Rinodina *metabolica* KOERB.) På ekar: i Ethelhem nordost om Kyrkeby, samt i Wänge i Gandarfve ängar. — † var. *pinicola* (ACH.), FR. S. Veg. På tall i Fide socken.
- * *P. Bischoffii* (= »*Psora Bischoffii* α HEPP. Fl. Europ. Fasc. II. 81» enligt RABENH. L. Eur. exs. 77!). Wisby på kalkstensflisor på heden ofvan Galgberget. Apothecierna likna särdeles *P. confragosa* till form och färg, men storleken är ännu mindre. Denna likhet antyder ock RABENHORST i den upptagna synonymen: »*P. atra* v. *confragosa* FR. p. p.» Den är en Rinodina i KOERBERS mening.
- † *P. subfusca* (L.) FR. var. *epibryon* (ACH.) Flerstädes på kalkhedarnes mossor, t. ex. Grogarnsberget (ymn.)
- P. pallescens* (L.), FR. På förtorkade enbuskar: på heden vid Heideby i Kräcklingbo (ymn.), äfvensom på Grogarnsberget. — † Var. *Upsaliensis* (L.), FR., växte på sistnämnda stället på mossor nedanför de enbuskar, som hyste hufvudarten.
- * *P. Conradi* (Rinodina KOERBER) forma crusta subdestituta, apotheciis minutissimis. Sällsynt på jord af ruttnad mossor vid Heideby i Kräcklingbo. Synes vara genom större och särdeles olika sporer väl skild från *P. sophodes*, ehuru det kännemärke, som KOERBER tillskrifver den sednare i afseende på sporens antal i asci, ej är naturenligt, då *P. sophodes* enligt L. S. exs. 252, som äfven i allt annat fullkomligt öfverensstämmer med KOERBERS beskrifning af denna art, lika väl som alla andra Rinodinæ har asci octospori.
- † *P. cerina* (HEDW.) var. *stillicidiorum* (Fl. Dan.), FR. Heideby i Kräcklingbo. på heden sparsamt bland exemplar af *Lichen chloroleucus* E. B., hvilken allmänt träffas på hedarnes mossor på Gotland.
- † *P. variabilis* ACH. Meth., L. S. exs. 395., Ethelhems socken vid Westringe och på en kalkkulle invid Tänglings, samt vid södra ändan af Tänglingsmyr; äfven på Grogarnsberget.

† *Thelotrema lepadinum* ACH. På gran: i Wänge i skogen mellan Kyrkjufves och Skogs, samt i Ethelhem i skogen vid Westringe.

Gyalecta geoica ACH. (= Gyal. Wahlenbergiana LEIGHT. Angioc. Plate XIII. fig. 2! Lich. Brit. exs. 123!). På nästan alla ställen, som jag under resan besökte, träffade jag denna art mer eller mindre ymnigt växande, vanligast på mossor, der den har apothecia magna libera till följe af den vanligen tunnare crustan, men äfven på kalkjord (med apothecia innata och således der typisk). Den förekommer blott i stark skugga och på kalkhällarnes väggar i springor mellan stenlagren, och sågs ymnigast på de låga hållar, som följa vägen från Wisby ända fram till Lummelund (troligen det af WAHLENBERG anmärkta växtstället). Mina exemplar äro jemförda med dem i WAHLENBERGS samlings, och är isynnerhet jordformen fullkomligt öfverensstämmande med dessa. Fullt utbildade hafva apothecierna alltid discus ochraceus; men isynnerhet på mossor träffas ofta evacuerade apothecier af djupare skålig form, då naturligtvis deras färg öfverallt är hyalin (= Lichen geocicus WAHLENB. l. c!).

* *G. truncigena* ACH. (= inapte ut subspecies *G. Wahlenbergianæ*) = Leight. Angiocarpi Plate XIII. fig. 3. Lich. Brit. exs. 147. På askstammar: Wänge i Gandarfve ängar och vid vägen mellan Quie i Endre och Tibbles i Heideby socken (rar).

† *Cladonia endivicefolia* (ACH.), FR. På kalkhedarnes mossklädda mark, såsom på Grogarnsberget, Thorsborg, vid Ahr i Fleringe, på Fårön, i Bro socken och vid Wisby, öfverallt endast steril och i sällskap med den svårskiljda *Cl. aleicornis*, hvilken betydligt ymnigare förekommer.

* *Biatora testacea* (HOFFM.), FR. Denna högst utmärkta art, som förut blott varit sedd i södra Europa och England, träffades af mig i vackra exemplar ymnigt växande i springor eller afsatser mellan stenlagren på kalkstensblock, som ligga ofvanpå Thorsborg, åt östra sidan.

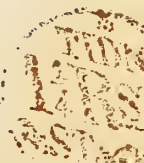
† *B. ostreata* (HOFFM.), FR. Fruktbärande på tallbark i Stånga sockens skog mellan Tänglingsmyr och Liffrede, och i Ethelhem vid Westringe (rar).

† *B. triptophylla* (ACH.), FR. Steril med hvita soremier på trärdötter i Stånga på sistnämnda ställe (rar).

† *B. flexuosa* FR. Sällsynt på tallbark vid Thorsborg.

* *B. sanguineo-atra* (ACH. et SOMF.!) sub *Lecidea*. Synes ej vara allmän på Gotland; åtminstone påträffade jag den endast i skogen mellan Kyrkjufves och Skogs i Wänge på fuktig och rutten mossor, blandad med multnade trästickor. På Gotland förekommer deremot allmänare åtskilliga mindre kända, till en del troligen ej

*) Det är en fullkomlighet hos de lavar, som sakna excipulum thalloses, att hafva apothecia innata, emedan det är ett bevis på mera utbildad crusta.

beskrifna moss-Biatorer, som lätt kunna förblandas med den likväl särdeles distincta Acharianska arten; en sådan är:

† *B. hypnophila* (ACH. Lich. Univ. sub Lecidea) = *Lecidea sphaeroides* β *obscurata* SOMF.!, *L. sphaeroides* ζ *muscorum* SCHÆR. Enum. Crit., *L. Helv. exs. 209!*, *Bilimbia sphaeroides* KOERB.! På bergväggarnes mossa: Grogarnsbergets branter, Thorsborgens nordöstra väggar, Boge nära Tjelders och i Stånga vid Tänglingsmyr, allestädes endast sparsamt.

† *B. leucorrhæa* (ACH. Syn. ut subspecies *Lecid. fusco-luteæ*), TH. FRIES i Vct. Akad. Förhandl. 1856, sid. 125. (= *B. fusco-lutea* STENH. l. c. ex parte?). På mossa öfver kalkhedarne, såsom vid Heideby i Kräcklingbo, Grogarnsberget och på Fårön flerstädes kring kyrkan. Har stundom excipulum thalloses accessorium, då den är fullt analog med den ytterst närbeslägtade och lika *B. ferrugineæ* varietet *ammiospila*.

(*B. straminea* STENH. l. c. förekommer blott på mycket grofva ekars stammar på utsidan af de tjocka barkflisorna, då deremot *B. querneæ* endast sitter i springorna mellan dessa och på inre sidorna deraf).

† *B. Ehrhartiana* (ACH.), KOERB. Wänge socken i Gandarfve ängar i sällskap med *Clostomum corrugatum*.

† *B. lenticularis* (ACH.) Thorsborgens på kalkbranternas afsatser åt nordöstra sidan.

† *Lecidea pibularis* (DAV.), FR. var. *æquata* (SCHÆR. Enum. Crit. sub *L. sabuletorum*). I Öja på sandsten sparsamt jemte hufvudarten.

* *L. cæsia* DUF. (*Collechia* MASS., KOERB.) Denna märkvärdiga laf, som eljest tillhör södra Europa, der den blott sparsamt förekommer, sågs i sin typiska form i djup skugga på Thorsborgens nordöstra väggar i grottor, liksom ock på dylik lokal i Stånga söder om Tänglingsmyr. På dessa ställen, liksom på berghällen nedanför Kungsladugården vid Wisby, samt på norra sidan af Grogarnsberget, träffades dess atypiska form *Lepraria cæsia* ACH. i stora fält på starkt beskuggade, öfverhängande bergväggar, och på sistnämnda stället äfven på mossan, som bekläde dessa.

L. albo-atra (HOFFM.), FR. Finnes ymnigt på sandsten på södra delen af ön, dels typisk, dels i en förstörd form med apothecia innata, arthonioidea.

† *L. leucoplaca* (DC.) FR. L. S. 26. Ymnigt på ask i ängar vid Gandarfve i Wänge och flerstädes i Ethelhem.

* *Hymenelia Prevostii* (FR.), KREMPELH. i Flora 1852, N:o 2. Både med skärt röda och med svarta apothecier sågs den af mig på klippan Jacobsberg i Follingbo, på Grogarnsberget och Thorsborgens. Utom Gotland finnes den blott sparsamt i södra Europas kalktrakter. I FRIES' system synes den mig böra få plats efter *Lecidineæ* såsom en öfvergång till *Graphideæ*.

- † *Opegrapha saxatilis* DC., KOERB., forma *gyrocarpa*. (Analog med en varietet af *O. rupestris*, som FLOTOW kallat *O. gyrocarpa*, med hvilken den ej får förblandas). Thorsborgens nordöstra väggar i sällskap med hufvudarten. Att den är atypisk ser man genast af det förkrympta utseendet, samt, under mikroskopet, af särdeles sällsynta sporer.
- † *Leprantha melaleuca* (Spiloma ACH.) Fullkomligt samma form som är lemnad i L. S. exs. 23, utan variationer och ytterst ymnig på gran i sällskap med *Pyrenotheca leucocephala*: i Wänge mellan Kyrkjufves och Skogs, Ethelhem vid Westringe och vid Thorsborgens nedanför nordöstra branterna. Öfverensstämmer fullkomligt med KOERBERS slägte *Leprantha*, ehuru disken hos denna art ej rätteligen kan kallas *pruinatus*; men är troligen skiljd art från denne författares *L. fuliginosa*, af hvilken den af honom anses vara en föråldrad form. Apothecierna äro dock både i äldre och yngre tillstånd *nigro-fusca* vel *fuliginosa* och förefalla ganska typiskt utbildade med en rikedom af brunaktigt ljusgröna sporer af samma form, som den *L. fuliginosa* sporer beskrivas ega. Slägtet hör till den märkvärdiga gruppen *Arthoniæ* KOERB., hvilken saknar paraphyser och närmar sig i släktskap till *Graphidæ*, efter hvilka den synes mig böra erhålla sin plats i det naturliga systemet.
- † *Chanotheca chrysocephala* (TURN. et BORR.), TH. FRIES i Vet. Akad. Förh. 1856 p. 127. (*Calicium* Auctt.) På gran: i Ethelhem vid Westringe och sparsamt i skogen mellan Kyrkjufves och Skogs i Wänge.
- † *Sphinctrina turbinata* (PERS.), FR., KOERB. (non De Notaris: vide »Memoire pour servir à l'hist. organogr. et physiolog. des Lichens», par TULASNE in Ann. des Sc. Nat. 1852). Ethelhem i en äng norr om Kyrkeby (ymn.) och i Gandarfe äng i Wänge, såsom vanligt parasit på *Pertus. communis*.
- † *Coniocybe pallida* FR., var. *stilbea* (SCHLÆR. Spic.) På ek i Ethelhem i en äng nordost om Kyrkeby.
- † *Endocarpon miniatum* (L.) α ACH. L. Univ. Grogarnsberget på kalksten. — Var. *complicatum* (ACH.), äfvenledes på kalksten: Fårön norr om kyrkan, Ethelhem flerstädes.
- † *Endocarpon hepaticum* ACH. Lich. Univ. (Endopyrenium KOERB.) = *E. pusillum* FR. e. p. (non STENHAMMAR L. S. exs. ed. II. N:o 30). På kalkhedarnes mossor: Grogarnsberget och Ganneberget i Östergarn, Thorsborgens och Heideby i Kräcklingbo, samt på Fårön vid vägen från kyrkan till Lauters. En steril forma spermogonifera, med n. cirkelrunda, fria, ehuru tätt sittande, vid jorden fullständigt fastsittande, något convexa, små bälfjäll och som sannolikt tillhör en *Endocarpon*-art, förekommer ymnigt flerstädes på kalkhedarne, såsom på Galgberget vid Wisby och Grogarnsberget. I kanten på fjällen är den försedd med mikroskopiskt fina, ofärgade fibriller.

- * *Dermatocarpon Schärereri* HEPP. (enligt beskrifningen i KOEBERS Syst. Lich. Germ.), = *Endoc. pallidum* HOOK., LEIGHT. *Angioc.* Plate V. fig. 3. På mossan öfver kalkhedarne: på Fårön norr om kyrkan invid vägen till Lauters; Grogarnsberget, Thorsborgens och vid Heideby i Kräcklingbo. Är visserligen lik, men är dock ingen *Endocarpon*, emedan nuclei hafva svart beklädnad och sporerne äro polyblastiska.
- (*Petractis exanthematica* FR. växer bäst utbildad på kalksplitter ofvan fuktiga, flata och nakna hållar på något skuggad mark, der vatten under vårtiden ej snart försvinner (t. ex. norr om Thorsborgens), eller på sluttningen af låga jordtäckta hållar, der vatten ofta nedsipprar; sällan, och vanligen då förstörd af solen, på högre bergväggar).
- † *Verrucaria muscorum* FR. Syst. Orb. Veg.! Af denna för verldsfloren så ytterst sällsynta laf, hvars hufvudform blott varit sedd i få exemplar i Blekinge, och till hvilken *Verr. gelatinosa* SOMF., från Salt dalen i Norge, af FRIES räknas som varietet, fann jag ett fullt utbildadt typiskt exemplar på heden vid Heideby i Kräcklingbo. Apothecierna äro ej svarta, utan pallide fuscoviridia, nigricantia. (ACHARII *Verr. gelatinosa* synes mig ej kunna räknas hit.
- * *V. plumbea* ACH. Lich. Univ. På kalkklippor: Ethelhem på kullar mellan kyrkan och Tänglings, Thorsborgens, Grogarnsberget. Har ofta crusta fusciscenti-obscurescens. En form med mera nedsänkta, fullkomligt Sagediska frukter, men för öfrigt äfven i mikroskopiskt hänseende fullkomligt lik hufvudformen, fann jag vid Rosendal i Follingbo.
- * *V. persicina* (»Sagedia?») KOEB. enligt beskrifningen i Syst. Lich. Germ.) Hittills förut blott funnen på ett enda ställe i Bayern. På höga, branta kalkstensväggar i djup skugga, och vanligen i sällskap med *V. conoidea*, på Thorsborgens (apotheciis paullo majoribus), samt på Grogarnsberget och på branterna söder om Wisby (apotheciis minimis, magis abortivis, corrugatis et emersis, crusta subdeficienti, magis byssina et viridula).
- * *V. macrostoma* DC., FR. På kalkklippan vid Rosendal i Follingbo samt vid Tänglingsmyr i Ethelhem på en kalkkulle. Tillhör eljest endast södra Frankrike och Spanien samt, enligt SCHÆRER, Corsika och Schweiz. Tyskarnes »*V. macrostoma*», så vidt v. ZWACKHS exs. N:o 214 är dermed identisk, är en annan art, kuappt skiljd från *Verrucaria nigrescens* eller *Lithoidea controversa* MASS. exs. 21.
- † *V. fuscella* (TURN.), SCHÆR. (Sagedia FR.) På kalkkullar: Wisby, samt i en forma pulvinata et sterilis på berget vid Klinte kyrka. Träffas både med grå och brun crusta.
- † *V. nitida* SCHRAD. var. *nitidella* FL., FR. På hassel nedanför Thorsborgens nordöstra väggar.

* *Limboria* (Fr.) *species nova?* Bland åtskilliga former, som räknats under den collectiva arten *Verr. rupestris* Auctt. veterum finnes äfven på Gotland i Stånga och Ethelhem på stenflisor en laf med crusta marmorea och apothecia minutissima, punctiformia (mindre och glesare än hos *V. rupestris vera* l. *Schraderi* Ach.), tota immersa, apice nigra, denudata, perithecia (primo obtutu dimidiata) ostioliformia, cruce magna pori loco dehiscentia. Att den är en *Limboria* i FRIES' mening, synes mig derföre otvifvelaktigt, men den öfverensstämmer ej med beskrifningen af *Limb. sphinctrina* Fr. Lich. Eur., då den ej rätteligen kan sägas hafva perithecia dimidiata, utan operculiformia eller helst ostiola ofvanpå apothecia urceolata et sagedioidea. Den brunaktiga nucleus är särdeles stor i jemförelse med det högst obetydliga locket; men utan att sönderskära stenen, med hvilken crustan är innerligen förenad, och djupt gräfva i denna, finner man den icke, under det att man lätt lockas att tro, att den hvita, af en svart ring begränsade botten, som synes då locket affaller, är ett halft klotformigt apothecii underlag. Detta hvita lager under locket betäcker fullständigt nucleus, som ej en gång med toppen är blottad. (Här består nemligen nucleus endast af asci, då i stället för paraphyser den hvita cellväf finner plats, hvars öfversta del synes straxt under locket). KOERBERS *Bagliettoa* med samma namn, som synes vara identisk med *Limb. sphinctrina* Fr., har apothecia hemisphaerica submediocria, då deremot den Gotländska har t. o. m. mindre apothecier än *V. rupestris*.

† *Cliostomum corrugatum* Fr., (se *Biatora Ehrhartiana*).»
